

عنوان: بررسی اپیدمیولوژی جراحات ناشی از سرسوزن و سایر وسائل تیز و برنده در بین پرسنل شاغل در بیمارستانهای تحت پوشش مرکز بهداشت شماره یک اصفهان در سال 87
نویسندگان: - دکتر مهران صادقی (مسئول واحد مبارزه با بیماریها مرکز بهداشت شماره یک اصفهان) - اکبریزدانی (کارشناس مبارزه با بیماریها مرکز بهداشت شماره یک اصفهان) - دکتر احمد جمشیدی (مدیر مرکز بهداشت شماره یک اصفهان)

مقدمه: ارائه خدمات درمانی اگرچه مقدس و ارزش مند است اما خطراتی را به دنبال دارد که از جمله آنها تماس با عوامل گوناگون بیماری زا به خصوص پاتوژنهای منتقله از طریق خون می باشد. بر اساس مطالعات گسترده ای که در این زمینه انجام شده میانگین خطر انتقال HIV در اثر ورود جسم نوک تیز آلوده به داخل پوست 32/درصد و خطر انتقال پوستی مخاطی بین 03/درصد تا 09/درصد برآورد شده است خطر انتقال از طریق پوست سالم پائین تر از حدی است که بتوان آن را سنجید. براساس مطالعات مختلف به دنبال تماس با خون با ترشحات فرد با HBe Ag مثبت احتمال بروز علائم بالینی هپاتیت حاد 22-31 درصد و بروز تغییرات سرولوژیک به 23-37 درصد افت خواهد کرد. در خصوص هپاتیت C احتمال بروز تغییرات سرولوژیک بعد از تماس شغلی به طور متوسط 1/8 درصد گزارش شده است و برخلاف ویروسهای ایدز و هپاتیت B انتقال HCV از طریق مخاط یا تماس پوستی نادر است. در هر نیدل استیک احتمال انتقال ایدز (1/3)، هپاتیت C (1-3)، هپاتیت B (اگر فرد HBEAg مثبت باشد 30 تا 50 درصد و اگر HBEAg منفی باشد کمتر از 10 درصد است لذا بررسی حاضر با هدف تعیین سیمای اپیدمیولوژیک جراحات ناشی از سرسوزن و سایر وسائل تیز و برنده در پرسنل بهداشتی درمانی و به منظور استفاده از نتایج آن در برنامه ریزی و کنترل، در شهرستان انجام گرفت.

روشها: مطالعه به روش توصیفی گذشته نگر بر روی لیستهای خطی گزارش شده ای انجام گرفت که به صورت ماهیانه از بیمارستانهای تحت پوشش مرکز بهداشت شماره یک اصفهان در طی سال 87 ارسال گردیده بود.

نتایج: تعداد کل موارد گزارش شده 134 نفر بوده که 61٪ در زنان و 39٪ در مردان می باشد. از نظر سنی در گروه سنی 29-20 سال (38/8٪) 30-39 سال (53٪) 40-49 سال (5/6٪) و 50-59 سال (3٪) 96/2٪ در مناطق شهری و 3/8٪ در مناطق روستائی رخ داده و از نظر سوزن نوع ششغول در بین پرسنل 50/7٪ پزشکان (8/9٪) تکنسین اطباء عمل (8/2٪) بهیار (8/9٪) واکسیناتور (3/7٪) ماما (8/8٪) آزمایشگاه (2/3٪) خدمه (16/5٪) نوع جراحات و خدمات شامل: سرسوزن (58/2٪) و سایر وسائل تیز و برنده (41/8٪) از نظر مکان حادثه در بیمارستان شامل: اتاق عمل (22٪) تزریقات (17٪) اورژانس (14٪) آزمایشگاه (5٪) و مجموع سایر بخشها (40٪) و سابقه واکسیناسیون هپاتیت B پرسنل 88/8٪ کامل و 11/2٪ ناقص به دست آمد.

- بحث:** 1- پرسنل زن بیشتر در معرض خطر بوده و مستلزم آموزش و توجه بیشتر می باشند.
2- هرچه سن افزایش می یابد به دلیل به دست آوردن مهارت و تجربه ریسک کاهش یافته و نشان دهنده این است که در پرسنل مبتدی و بدو استخدام برگزاری کلاسهای آموزشی تئوری و عملی باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد.
3- در بین مشاغل بیمارستانی پرستاران و خدمه ها بیشترین آسیب را می بینند و باید از نظر جنبه های حفاظتی و رعایت اصول احتیاطات استاندارد بیشتر مورد توجه واقع شوند.
4- بیشترین جراحات در اثر برخورد با سرسوزن اتفاق افتاده که باید تمهیدات لازم در این خصوص به عمل آید.
5- واحدهای اتاق عمل - تزریقات و اورژانس در بین بخشهای بیمارستانی بیشترین موارد اتفاق را داشته اند که رعایت اصول استاندارد حفاظتی بیشتر باید مورد توجه قرار گیرد.
6- لزوم آموزش مجدد رعایت اصول احتیاطات استاندارد برای پرسنل بیمارستانی و فراهم نمودن امکانات و وسائل حفاظتی و ایجاد انگیزه و به کار بردن تمهیدات لازم به منظور استفاده پرسنل از آن وسائل حفاظتی وجود دارد.
واژه های کلیدی: جراحات-سرسوزن-وسائل تیز و برنده-بیماریهای منتقله از طریق خون